

Sylabus na rok akademicki: 2020/2021			
Cykl kształcenia:			
Opis przedmiotu kształcenia			
Nazwa modułu/przedmiotu	ANATOMIA	Grupa szczegółowych efektów kształcenia	
		Kod grupy A	Nazwa grupy Nauki morfologiczne
Wydział	Lekarski		
Kierunek studiów	lekarski		
Jednostka realizująca przedmiot	Uniwersytet Medyczny Wrocław Katedra Morfologii i Embriologii Człowieka Zakład Anatomii Prawidłowej		
Specjalność	nie dotyczy		
Poziom studiów	jednolite magisterskie X* I stopnia ☐ II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe ☐		
Forma studiów	X stacjonarne ☐ niestacjonarne		
Rok studiów	I	Semestr studiów:	X zimowy X letni
Typ przedmiotu	X obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolnego wyboru/ fakultatywny		
Rodzaj przedmiotu	☐ kierunkowy X podstawowy		
Język wykładowy	☐ polski X angielski ☐ inny		
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X			
Liczba godzin			
Forma kształcenia			
	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytoryjne (CA)
	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)
	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CM)
	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego-	Praktyki zawodowe (PZ)
	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)	

Semestr zimowy:												
Kształcenie bezpośrednie (kontaktowe)											30	30
Kształcenie zdalne synchroniczne	20										30	
Kształcenie zdalne asynchroniczne	0										0	
Semestr letni:												
Kształcenie bezpośrednie (kontaktowe)											30	126
Kształcenie zdalne synchroniczne	20										30	
Kształcenie zdalne asynchroniczne	0										0	
Razem w roku:												
Kształcenie bezpośrednie (kontaktowe)											60	156
Kształcenie zdalne synchroniczne	40										60	
Kształcenie zdalne asynchroniczne	0										0	
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)												
C1. Zapoznanie studentów z prawidłową budową ciała człowieka w powiązaniu z jej aspektami funkcjonalnymi												
C2. Zapoznanie studentów ze stosunkami topograficznymi narządów i części ciała.												
C3. Zapoznanie studentów z terminologią anatomiczną i podstawami terminologii medycznej												
Macierz efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć:												
Numer efektu uczenia się przedmiotowego	Numer efektu uczenia się kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol								
K01	A.K01	Student zna mianownictwo anatomiczne w języku angielskim	Test, odpowiedź ustna	WY, CS								
K02	A.K02	Student zna budowę ciała ludzkiego w podejściu opisowym i topograficznym.	Test, odpowiedź ustna	WY, CS								
K03	A.K03	Student zna i opisuje stosunki topograficzne pomiędzy poszczególnymi narządami i układami narządów na zwłokach i u osobnika żywego	Test, odpowiedź ustna	WY, CS								
S01	A.S01	Student potrafi rozpoznać prawidłowe struktury anatomiczne w badaniach	odpowiedź ustna	WY, CS								

		przyżyciowych (RTG, USG, TK, MRI)		
SO2	A.S02	Student posługuje się w mowie i piśmie mianownictwem anatomicznym	odpowiedź ustna	WY, CS
<p>** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.</p>				
<p>Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:</p> <p>Wiedza: 5</p> <p>Umiejętności: 5</p> <p>Kompetencje społeczne: nie dotyczy</p>				
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)			Obciążenie studenta (h)	
1. Godziny kontaktowe:			60	
2. Godziny w kształceniu zdalnym (e-learning)			100	
3. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):			156	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta			316	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot			17	
Uwagi				
<p>Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty uczenia się)</p>				
<p>Wykłady</p> <p>Wykłady:</p> <p>Są skorelowane z ćwiczeniami i oprócz wiadomości na temat podstawowej budowy ciała ludzkiego dostarczają podstawowej wiedzy na temat czynnościowych i klinicznych aspektów omawianego materiału.</p> <p>Semestr zimowy</p> <p>Wprowadzenie do terminologii anatomicznej (2 godz.)</p> <p>Klasyfikacja kości i ich połączeń. Budowa, ruchomość i klasyfikacja stawów maziowych. (1 godz)</p> <p>Aspekty praktyczne budowy kręgosłupa. kanał nadgarstka. Stawy ręki. (2 godz.)</p> <p>Miednica kostna. Różnice płciowe w budowie miednicy. Połączenia obręczy miednicznej. (2 godz.)</p> <p>Czaszka jako całość. Połączenia kości czaszki. Połączenia czaszkowo-kręgowe. powierzchnia górna i dolna czaszki. (1 godz.)</p> <p>Doły zewnętrzne czaszki ; skroniowy, podskroniowy, skrzydłowo-podniebienny. Orientacyjne punkty kostne czaszki. (2 godz.)</p> <p>Ślinianki. Nerw twarzowy. (2 godz.)</p> <p>Język – budowa, unaczynienie, unerwienie. Podniebienie miękkie. Żyły głowy i szyi. (2 godz.)</p> <p>Zatoki przynosowe. (1 godz.)</p> <p>Krtań – chrząstki, więzadła, mięśnie, jama krtani, głośnia. (2 godz.)</p> <p>Splot ramienny (budowa, położenie, główne gałęzie) (1 godz.)</p> <p>Żyły powierzchowne i głębokie kończyny górnej. Anatomia powierzchniowa kończyny górnej. (2 godz.)</p> <p>Semestr letni</p> <p>Kanał pachwinowy. Kanał udowy i zastonowy. (1 godz.)</p> <p>Unerwienie skórne kończyny dolnej. Mięśnie stopy. Naczynia i nerwy stopy. (1 godz.)</p> <p>Żyły nieparzyste klatki piersiowej. Żyła główna górna i dolna. Krążenie płodowe. Krążenie</p>				

postnatalne. (2 godz.)

Mięsień przewodnictwa serca. Unerwienie serca. Unaczynienie serca. (2 godz.)

Przepona. Otrzewna i jama otrzewnowa. Torba sieciowa. Duże sploty wewnątrzbrzuszne. (2 godz.)

Krocze. Przepona moczowo-płciowa. Powięźcie i przestrzenie międzypowięziowe krocza. (2 godz.)

Nerwy węchowe. Węchomózgowie. Płat i system limbiczny. (2 godz.)

Kora mózgu. Ośrodki funkcjonalne kory. Układ piramidowy. (2 godz.)

Koło tętnicze mózgu. Unaczynienie mózgowia i rdzenia kręgowego. Tętnice, żyły i zatoki żyłne mózgowia (2 godz.)

Drogi OUN. Układ pozapiramidowy. Twór siatkowaty (2 godz.)

Autonomiczny układ nerwowy. (2 godz.)

Seminaria

Nie dotyczy

Ćwiczenia

są prowadzone w Prosektorium z użyciem następujących metod: prezentacji uprzednio przygotowanego materiału sekcyjnego, udziału w sekcji anatomicznej w miarę możliwości, prezentacji sztucznych modeli oraz programów audiowizualnych.

Przedmiotem zajęć prosektoryjnych są:

Semestr zimowy:

Budowa kręgu – charakterystyka kręgów. Pierwszy i drugi krąg szyjny. Kość krzyżowa i guziczna. Szkielet klatki piersiowej (żebra, mostek). (3 godz.)

Szkielet osiowy i jego połączenia. Ruchomość klatki piersiowej. Kręgosłup (charakterystyka ogólna, krzywizny, ruchomość). (2 godz.)

Szkielet obręczy barkowej – obojczyk, łopatka. Szkielet kończyny górnej wolnej. Szkielet ręki.

Połączenia obręczy barkowej – staw mostkowo-obojczykowy i barkowo-obojczykowy.

Połączenia kończyny górnej wolnej (staw ramienny, staw łokciowy i promieniowo-nadgarstkowy). (3 godz.)

Kości miedniczne. Szkielet kończyny dolnej wolnej (kość udowa, rzepka. Kość piszczelowa, strzałka). Kości stopy – kość piętowa i skokowa szczegółowo, pozostałe kości ogólnie. (3 godz.)

Połączenia kończyny dolnej wolnej – staw biodrowy, staw kolanowy i skokowo-goleniowy.

Stawy stopy – stawy międzystępowe i stępowo-śródstopne szczegółowo, pozostałe stawy ogólnie. (3 godz.)

Kości czaszki: czołowa, klinowa, potyliczna, ciemieniowa, skroniowa. Kanały kości skroniowej. (3 godz.)

Kości parzyste twarzoczaszki (łzowa, podniebienna, jarzmowa, nosowa, szczęka, małżowina nosowa dolna) (3 godz.)

Nieparzyste kości twarzoczaszki: żuchwa, kość gnykowa, kość sitowa, lemiesz. (3 godz.)

Wnętrze czaszki – dół przedni, środkowy i tylny. (1 godz.)

Doły zewnętrzne – skroniowy, podskroniowy, skrzydłowo-podniebienny (1 godz.).

Czaszka jako całość – oczodół, jama nosowa (1 godz.)

Wiadomości ogólne – mięśnie, naczynia, nerwy. (3 godz.)

Mięśnie twarzy – klasyfikacja, unerwienie. Tętnica twarzowa. Ślinianka przyuszna i jej unerwienie. (3 godz.)

Nerw trójdzielnny. Tętnica szczękowa. Mięśnie żuchwy. (3 godz.)

Przedśionek jamy ustnej, jama ustna właściwa. Zęby. Migdałki podniebienne. Mięśnie szyi.

Trójkąty szyi. Splot szyjny (2 godz.)

Gardło. Nos I jama nosowa. Zatoki przynosowe. Nerw językowo-gardłowy. Tętnica szyjna zewnętrzna. Żyła szyjna wewnętrzna. Nerw dodatkowy. Nerw podjęzykowy. (3 godz.)

Mięśnie klatki piersiowej. Tętnica podobojczykowa. Żyła ramiennie-głowowa. (3 godz.)

Krtań. Nerw błędny (część czaszkowa I szyjna). Tarczycy i gruczoł przytarczyczny. (3 godz.)
Dół pachowy. Tętnica pachowa. Mięśnie kończyny górnej (łopatkowo-ramienne). (3 godz.)
Mięśnie kończyny górnej (ramię, przedramię i mięśnie ręki). Unaczynienie kończyny górnej. Dół łokciowy i jego zawartość- sieć stawowa łokcia. (3 godz.)
Unerwienie skórne kończyny górnej. Kanał nadgarstka. (3 godz.)
Powierzchnowe i głębokie mięśnie grzbietu (3 godz.)
Gałęzie grzbietowe nerwów rdzeniowych. Mięśnie okolicy pośladkowej. (3 godz.)
Splot krzyżowy. Nerw kulszowy. Tętnica biodrowa wspólna. (3 godz.)

Semestr letni:

Ściany jamy brzusznej. Mięsień prosty brzucha i jego pochewka. Mięśnie skośne i poprzeczne brzucha. (3 godz.)
Mięśnie uda, trójkąt udowy, kanał przywodzicieli. Splot lędźwiowy. Nerw udowy i zasłonowy. Tętnica biodrowa zewnętrzna. Tętnica udowa. Żyły ukryte. (4 godz.)
Dół podkolanowy. Sieć stawowa kolana. Mięśnie podudzia. Tętnice piszczelowe. Nerw piszczelowy I strzałkowy wspólny. (3 godz.)
Jama klatki piersiowej. Aorta piersiowa. Położenie trzew "in situ". Śródpiersie – podział i zawartość. (3 godz.)
Jama opłucnowa I jej zachyłki. Przełyk. Tchawica i główne oskrzela. Nerw błędny (część piersiowa). (3 godz.)
Przewód piersiowy, węzły chłonne śródpiersia. Płuca – budowa zewnętrzna i wewnętrzna. Segmenty oskrzelowo-płucne. Unaczynienie płuc. (3 godz.)
Serce – budowa zewnętrzna i wewnętrzna. Położenie serca. Worek osierdziowy (4 godz.)
Jama brzuszna. Położenie trzewi in situ. Aorta brzuszna i jej odgałęzienia. Żołądek.
Dwunastnica. Jelito cienkie. Jelito grube. (3 godz.)
Wątroba, pęcherzyk żółciowy I drogi żółciowe. Nerw błędny – część brzuszna. Śledziona. Trzustka. (3 godz.)
Mięśnie tylnej ściany brzucha. Przestrzeń pozaotrzewnowa. Nerki, moczowody I pęcherz moczowy. Cewka moczowa męska i żeńska. (3 godz.)
Jama miednicy. Narządy płciowe żeńskie – wewnętrzne i zewnętrzne. Narządy płciowe męskie – wewnętrzne i zewnętrzne. Nerw sromowy. Tętnica biodrowa wewnętrzna. (3 godz.)
Anatomia CUN – wprowadzenie. Rozwój CUN. Opony mózgowia I płyn mózgowo-rdzeniowy. Podział mózgowia. Lokalizacja nerwów czaszkowych na podstawie mózgowia. (4 godz.)
Podział półkul mózgu na płaty i zakręty. Wyspa. Pierwotne i wtórne spoidła mózgowia. (3 godz.)
Istota biała półkul mózgu. Jądra podstawy. Torebka wewnętrzna. Lokalizacja torebek mózgowia. Komora boczna kresomózgowia. (4 godz.)
Międzymózgowie- podział, budowa zewnętrzna i wewnętrzna. Komora trzecia. (3 godz.)
Śródmózgowie; podział, budowa wewnętrzna i zewnętrzna. Most – budowa wewnętrzna i zewnętrzna jądra nerwów czaszkowych w śródmózgowiu i moście. Komora czwarta. (3 godz.)
Rdzeń przedłużony – budowa zewnętrzna i wewnętrzna. Jądra nerwów czaszkowych w moście. (3 godz.)
Mózdzek – budowa zewnętrzna i wewnętrzna. Główne drogi mózdku. (3 godz.)
Rdzeń kręgowy – budowa zewnętrzna i wewnętrzna. Opony rdzenia kręgowego. Nerwy czaszkowe – powtórzenie. (4 godz.)
Narząd wzroku. Narząd słuchu i równowagi. (3 godz.)

Inne

Nie dotyczy

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

1. Moore K. L., Dalley A.F.; Clinically Oriented Anatomy; Lippincot Williams and Wilkins; fifth edition or newest; ISBN: 0-7817-3639-0
2. Young, Paul A; Young Paul H; Basic clinical neuroanatomy; Lippincot Williams and Wilkin; latest edition; ISBN 0-683-09351-7

3. Agur, Anne M.R.; Lee, Ming J.; Grant's atlas of anatomy; Williams and Wilkins, latest edition ISBN: 0-683-03701-3
Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Richard Drake; Gray's Anatomy for Students; 2005 Churchill Livingstone; ISBN 0443066124

2. James D. Fix; Neuroanatomy; Williams and Wilkins, latest edition, ISBN 0-683-03249-6

3. Dowolny atlas anatomiczny

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...)

1. Zakonserwowane zwłoki ludzkie i naturalne preparaty anatomiczne
2. Modele anatomiczne, plansze
3. Multimedialne prezentacje anatomiczne
4. Obrazy przyżyciowych badań diagnostycznych (RTG, USG, TK, MRI)

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

Podstawowa wiedza z zakresu nauk biologicznych

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: : (określić formę, kryteria i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny).

Każda nieobecność musi być odrobiona, łącznie z dniami rektorskimi i godzinami dziekańskimi.

Zaliczenie :

Frekwencja 100%. Opanowanie materiału z opuszczonych ćwiczeń i wykładów sprawdzane ustnie lub na podstawie przygotowanego eseju na kolejnych zajęciach. Zajęcia opuszczone z powodu godzin rektorskich lub dziekańskich będą odrabiane w nowym ustalonym terminie. Zdanie 4 testów okresowych/ opcjonalnie sprawdzian ustny (po dwa w każdym semestrze) na poziomie co najmniej 66% punktów.

Egzamin:

Zdanie egzaminu praktycznego na poziomie co najmniej 66% punktów. Zdanie egzaminu teoretycznego (test 66% punktów, opcjonalnie egzamin ustny)

Ocena:	Kryteria zaliczenia przedmiotu na ocenę:
Bardzo dobra (5,0)	96-100%
Ponad dobra (4,5)	86-95%
Dobra (4,0)	76-85%
Dość dobra (3,5)	71-75%
Dostateczna (3,0)	66-70%
	Kryteria zaliczenia przedmiotu na zaliczenie (bez oceny)
zaliczenie	Nie dotyczy Wydziału Lekarskiego

Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu:
Bardzo dobra (5,0)	96-100%

Ponad dobra (4,5)	86-95%	
Dobra (4,0)	76-85%	
Dość dobra (3,5)	71-75%	
Dostateczna (3,0)	66-70%	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	Uniwersytet Medyczny Wrocław Katedra Morfologii i Embriologii Człowieka Zakład Anatomii Prawidłowej	
Adres jednostki:	50-368 Wrocław ul. T. Chałubińskiego 6a	
Numer telefonu:	tel. 71/ 784-13-31, 784-00-79.....	
E-mail:	agnieszka.perlicka-lukaszun@umed.wroc.pl	

Osoba odpowiedzialna za przedmiot (koordynator):	Marek Syrycki MD PhD ; marek.syrycki@umed.wroc.pl
Numer telefonu:	tel. 71/ 784-13-51
E-mail:	marek.syrycki@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:				
Imię i nazwisko:	Stopień / tytuł naukowy lub zawodowy:	Dyscyplina naukowa:	Wykonywany zawód:	Forma prowadzenia zajęć:
Marek Syrycki	Dr n. med.	medycyna	St. Wykładowca	
Zygmunt Domagała	Dr n. med.	medycyna	Adiunkt	
Sławomir Woźniak	Dr n. med.	medycyna	adiunkt	
Mirosław Trzaska	Dr.n.med.	medycyna	St. Wykładowca	

Data opracowania sylabusu

1.10.2020

.....

Imię i nazwisko autora (autorów) sylabusu:

...Marek Syrycki...

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
Katedra Morfologii i Embriologii Człowieka
ZAKŁAD ANATOMII PRAWIDŁOWEJ
koordynator przedmiotu
dr Marek Syrycki

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Katedra Morfologii i Embriologii Człowieka
ZAKŁAD ANATOMII PRAWIDŁOWEJ
p.o. kierownik

Podpis Dziekana wydziału zlecającego przedmiot:

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
WYDZIAŁ LEKARSKI
Prodziekan ds. kształcenia w Języku Angielskim
prof. dr hab. Beata Sylwia Trzaska

.....

